Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Statenfractie PVV
Mevrouw P. van der Kammen
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Datum
8 september 2026
Ons kenmerk
C2376134/6388746
Uw kenmerk
-
Programma
Milieu, Energie & Circulaire Economie
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Technische vragen Energiefonds verlenging

Geachte mevrouw Van der Kammen,

Bij e-mail van 1 september 2026 heeft u namens de PVV fractie technische vragen over Energiefonds verlenging gesteld.

Onderstaand treft u de vragen en de antwoorden daarop.

1. Hoeveel werkgelegenheid (beoogd effect 2 van het Energiefonds uit het statenvoorstel 42/13) heeft het Energiefonds gegenereerd vanaf de start tot nu?
Antwoord: Bij de oprichting van het Energiefonds Brabant is werkgelegenheid benoemd als één van de beoogde maatschappelijke effecten, naast CO_2-reductie en andere milieueffecten. Anders dan bij CO2-reductie zijn geen doelen of inzet genoemd. De exacte formulering in statenvoorstel 42/13 A "uit landelijke studies blijkt dat energiebesparing veel werkgelegenheid oplevert, met name bij bouwbedrijven en installateurs en toeleveranciers van materialen en apparatuur. Zonder regionale cijfers te hebben leiden we hieruit af dat het Energiefonds ook voor Brabant positieve effecten op de werkgelegenheid zal hebben, met name in de bouw en installatiesector" laat zien dat dit niet eenvoudig te bepalen is en dat hier niet actief op gestuurd wordt.

In het ontwerp Investeringsreglement Energiefonds (bijlage bij Statenvoorstel 42/13 A is onder 2.2. aangegeven op welke kaders projecten getoetst dienen te worden. Hierbij is groei van werkgelegenheid geen kader. Hierdoor

is het logisch dat de groei van werkgelegenheid niet als KPI is opgenomen. Zie ook de Evaluatie Energiefonds Brabant 2017-2020 (Statenmededeling 15 november 2021, bijlage 4 en bijlage 6c).

2. Hoeveel bijdrage aan andere milieuvraagstukken (beoogd effect 3 van het Energiefonds uit statenvoorstel 42/13) en concreet welke is er tot nu toe gerealiseerd? Graag per jaar de soort bijdrage en de omvang daarvan.
Antwoord: Bij de oprichting van het Energiefonds Brabant zijn andere milieuvraagstukken benoemd als één van de beoogde maatschappelijke effecten, naast CO_2-reductie en werkgelegenheidsontwikkeling. Anders dan bij CO2-reductie zijn geen doelen of inzet genoemd. De exacte formulering in statenvoorstel 42/13 'inzet op duurzame energieprojecten draagt bij aan het oplossen van andere milieuvraagstukken, bijvoorbeeld het verbeteren van de luchtkwaliteit' geeft geen concreet doel. Er wordt hier ook niet actief op gestuurd.

In het ontwerp Investeringsreglement Energiefonds (bijlage bij Statenvoorstel 42/13 is onder 2.2. aangegeven op welke kaders projecten getoetst dienen te worden. Hierbij is de bijdrage aan andere milieuvraagstukken geen kader. Hierdoor is het logisch dat de bijdrage aan andere milieuvraagstukken niet als KPI is opgenomen. Zie ook de Evaluatie Energiefonds Brabant 2017-2020 (Statenmededeling 15 november 2021, bijlage 4 en bijlage 6c).

3. a. Hoeveel bijdragen van derden (doelstelling 2 van het Energiefonds uit statenvoorstel 42/13) zijn er per jaar gegenereerd?
b. Wat is de aard van deze bijdragen, hoeveel % is privaat en publiek (ook het gedeelte van private inbreng dat afkomstig is uit subsidies of publieke lening benoemen)?
Antwoord: De financieringsmultiplier van het totale fonds bedraagt 7,24. Dit betekent dat met het totaal initieel geïnvesteerde kapitaal van het fonds sinds oprichting (EUR 52,2 mln.), EUR 378 mln. aan marktkapitaal is geactiveerd. Dit kapitaal is afkomstig van ontwikkelaars, energiecoöperaties en banken.

4. Hoeveel energiebesparing is er tot nu toe met het fonds gerealiseerd vanaf de start (Doelstelling 1 van het fonds, in statenvoorstel 42/13, luidt "Bijdrage aan duurzame ontwikkeling door het aanjagen en versnellen van energiebesparing en opwekking van duurzame energie in Noord-Brabant.")?
Antwoord: Bij de oprichting van het EFB is het bijdragen aan duurzame ontwikkeling geoperationaliseerd met de KPI CO_2-reductie. Op deze KPI wordt door EFB gerapporteerd en dit is ook terug te vinden in de evaluatie (Statenvoorstel 34/26). Een beeld van energiebesparing en duurzame opwek (en een opsplitsing daarvan) is met de huidige informatie niet te geven. De doelstelling met betrekking tot CO_2-reductie wordt door EFB behaald.

5. Op de vraag waarom de keuze is om te verlengen tot 2045 (dus specifiek dat betreffende jaar) werd aangegeven in de informatiesessie dat dit was gekozen omdat ook het innovatiefonds tot dat jaar is verlengd. Dit is geen onderbouwing voor een keuze om 60 miljoen euro te voteren. In het statenvoorstel wordt dan weer gesteld dat het ongeveer tot 2050 moet ivm het energieperspectief.

a. Kan helder en to the point worden beargumenteerd waarom de beslissing voor verlenging nu reeds nodig zou zijn?

b. Kan helder en to the point worden beargumenteerd, met inachtneming van de reeds genoemde actieve exitstrategie, waarom het jaar 2045?

c. Op welke wijze is de beslissing om de investering te verlengen afgezet en gewogen ten opzichte van alternatieve beleidskeuzes of investeringskeuzes? Welke concrete scenario's en afwegingen zijn er gemaakt?

Antwoord: In de evaluatie wordt geconstateerd dat de huidige einddatum van 2037 op termijn een knelpunt vormt voor nieuwe projecten met een langere investerings- of financieringshorizon. Zonder verlenging ontstaat de situatie dat EFB steeds minder goed langlopende projecten kan financieren, terwijl juist voor netcongestie, energieopslag, warmte en nieuwe energiesystemen behoefte bestaat aan risicodragend kapitaal.
Het jaar 2045 sluit enerzijds aan bij de termijn van het onlangs vastgestelde Energieperspectief 2050, waarbij een einddatum voor het EFB enkele jaren voor 2050 voorkomt dat middelen over de termijn van 2050 zullen heenschuiven. Daarnaast is rekening gehouden met de feitelijke looptijd van projecten van 15-20 jaar. Tot slot zorgt het ervoor dat EFB voorlopig kan blijven investeren en tegelijkertijd voldoende tijd heeft om te komen tot (voor het fonds financieel verantwoorde) exits.
Verschillende scenario's zijn denkbaar:

- Het beëindigen van de leenfaciliteit in 2037 en de vrijkomende middelen (met in achtneming van het budgetrecht van uw Staten) via een fonds of subsidie opnieuw inzetten ten behoeve van energiebeleid;
- Het verlengen van de looptijd van de leenfaciliteit tot 2045, waarmee de doelstelling van het fonds kan worden vergroot. Bijkomend verwacht effect is dat de revolverendheid kan worden vergroot.

6. In de presentatie werd aangegeven dat de vraag 'wat gebeurt er als we nu stoppen' werd geinterpreteerd als 'niet verlengen'. Volledigheidshalve de opmerking dat dit twee verschillende fenomenen zijn, en beide zijn mogelijke keuzes voor PS in het licht van de evaluatie. Bij die vraag werd aangegeven dat dan projecten zouden stilvallen en de doelen niet gerealiseerd. Hoe is dit te rijmen met het bij de instelling van het fonds geformuleerde uitgangspunt dat er sprake is van een actieve exitstrategie, juist gericht op het kunnen laten vrijvallen van de middelen?

Antwoord: Een actieve exitstrategie heeft tot doel dat individuele investeringen na realisatie of maturiteit weer worden verkocht of afgelost zodat het kapitaal

opnieuw ingezet kan worden. EFB streeft er naar om zo snel als mogelijk tot een exit te komen, waarbij het financiële rendement wordt meegenomen. Inmiddels heeft EFB sinds de oprichting meerdere exits gedaan, waardoor ruim €14 miljoen teruggevloeid is in het fonds, waarmee nieuwe projecten zijn gefinancierd.
Bij een besluit om te stoppen met het fonds gaat het niet om het gefaseerd afbouwen van individuele investeringen op het daarvoor geschikte moment, maar om het beëindigen van de fondsactiviteiten als geheel. Hoewel bestaande investeringen in een dergelijk scenario in beginsel gecontroleerd kunnen worden uitgelopen of verkocht, kan een gedwongen verkoop binnen een vooraf bepaalde termijn leiden tot waardeverlies.
Indien de markt weet dat een participatie binnen een bepaalde termijn moet worden verkocht, kan dit de onderhandelingspositie van de EFB verzwakken en resulteren in een lagere opbrengst dan bij een reguliere, marktgedreven exit.

7. Bij de instelling van de fondsen is het meervoudige karakter van de provinciale belangen geschetst "Waar energieprojecten invloed hebben op landschap of milieu, zoals bij windprojecten of biovergisting, is er vaak een relatie met vergunningverlening. Daarom zorgen we binnen de provincie voor goede afstemming met het Energiefonds."
a. hoe valt dit uitgangspunt te rijmen met de stellingname uit de ambtelijke presentatie 'wij bemoeien ons niet met de projecten'?
b. waaruit concreet bestaat dan die afstemming?
Antwoord: Energiefonds Brabant B.V. (de fondsbeheerder) investeert uitsluitend vanuit een financiële en maatschappelijke afweging binnen het vastgestelde mandaat (en toets van investeringen op basis van advies door onafhankelijke investeringscommissie en goedkeuring RvC). De evaluatie beschrijft Energiefonds Brabant B.V. als een deskundige en zakelijke gesprekspartner die financieringsoplossingen helpt structureren en projecten begeleidt richting financierbaarheid.
Daar waar Energiefonds Brabant B.V. wenst te investeren in projecten waarbij de provincie de vergunningverlenende partij is, kan Energiefonds Brabant B.V. (op een zelfde manier als andere partijen) via de daarvoor ingerichte kanalen, afstemming zoeken. Energiefonds Brabant B.V. heeft daarbij geen aparte of eigen positie, waarmee zij een voorkeurspositie zou hebben of kunnen hebben.

Met vriendelijke groet,

De programmamanager Milieu, Energie & Circulaire Economie